

Perspectiefnota 2020

Bij het opstellen van de perspectiefnota kon het college er helaas niet om heen dat er binnen de begroting weinig vrije ruimte over is.

Ik wil namens de GroenLinks fractie achtereenvolgens ingaan op: het sociaal domein, de dienende overheid, de energietransitie en biodiversiteit en landbouw. Ja, ik eindig dan met de wijze waarop een en ander gefinancierd wordt.

Sociaal domein

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat bij de decentralisatie van taken voor jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning volstrekt ontoereikende middelen zijn verschaft door het Rijk. Eindelijk is nu ook op rijksniveau erkend dat er meer geld bij moet komen om die zorg te leveren die noodzakelijk is.

Weten we al hoeveel er in onze gemeente extra nodig is? Nee.

Laat staan dat nu al bekend is hoeveel er extra naar Bronckhorst komt.

We zitten daar dus nog met onzekerheden.

Een ding, en ik kan het niet nalaten dat nog eens te benadrukken, de zorg is leidend. Kan het efficiënter, moeten er andere overeenkomsten komen met de zorgverleners, kan er meer gedaan worden aan preventie, moeten de cliënten mondiger worden en moet nagegaan worden of de verleende zorg effectief is geweest? Allemaal waar, maar het feit dat de zorg leidend is staat voor ons als een paal boven water.

Zo nodig moeten er op andere terreinen offers gebracht worden of anders omgegaan worden met onze reserves, maar daarover later meer.

Dienende overheid

In toenemende mate doen we een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners. Dat mag niet betekenen dat we onverantwoord verantwoordelijkheid afschuiven. Nee, het gaat om een positieve drive om inwoners zelf het heft in handen te geven. Goed luisteren en loslaten waar dat kan. Helderheid vooraf in het proces is van groot belang om inwoners het vertrouwen in de overheid (die in sommige situaties tanende is) te doen toenemen.

Dat speelde een rol bij de verkeersmaatregelen op de Wildenborchseweg (luister nu echt wat betrokkenen hebben bedacht en ga daar niet aan morrelen) en speelt nog een rol bij de ontwikkeling van het Voortgezet onderwijs in Vorden (een

belangrijke ontwikkeling voor onze jeugd, de ondernemers en in feite het hele dorp Vorden).

Energietransitie

Er staat ons een enorme opgave te wachten: hoe krijgen we Bronckhorst energie neutraal in 2030? Het gaat dan letterlijk om alle woningen en gebouwen in onze gemeente. Een opgave van ongekeerde omvang. En het kan alleen maar slagen als ook onze inwoners doordrongen zijn van de noodzaak, als we zelf het goede voorbeeld geven en de inwoners het vertrouwen geven dat de overheid hen gaat ondersteunen bij aanpassingen in hun woning.

Dat laatste geldt zeker voor de minder draagkrachtigen in onze gemeente. Die hebben tenslotte niet de middelen om te investeren met het oog op bezuinigen op kosten in de toekomst. Iedereen doet mee, iedereen kan mee doen.

We zijn blij dat ook de kersverse provinciale coalitie een stevige inzet en ondersteunende rol ambieert op het gebied van energie en klimaat.

Ja, en de energietransitie kan alleen slagen als we verschillende middelen inzetten (dus inclusief windmolens), als initiatieven van onderop komen, de infrastructuur het toelaat etc.

We hebben er vertrouwen in dat onze wethouder de eerste grote stappen gaat zetten.

Biodiversiteit en landbouw

De zorgen om de afname van biodiversiteit nemen wereldwijd toe.

In Nederland gaat het in het bijzonder om de massale afname van insecten en bestuivers, het verdwijnen van weidevogels, en de achteruitgang van vele plantensoorten.

Het lijkt er nog op alsof veel mensen het een ver van hun bed show vinden maar dat is het niet. In onze grote plattelands gemeente hebben we alle reden én heel veel kansen om hier wat aan te doen. Dat is feitelijk helemaal niet zo ingewikkeld. Gewoon doen zou ik zeggen: met nauwelijks extra kosten is er al veel te winnen door een ander beheer van bermen, agrariërs en buitenlui vragen om bloemzaad in te zaaien en een paar meter van hun land daarvoor beschikbaar te stellen.

We zijn blij dat het college bovenop de vorig jaar al begrote extra middelen ook in de perspectiefnota voor twee jaar extra geld uittrekt voor een ander groenbeheer.

Naast de relatief eenvoudige maatregelen is er de veel complexere transitie die we moeten maken in de landbouw. Daar hebben wij als gemeente maar weinig financiële middelen voor in handen.

Ook hier wijs ik met tevredenheid naar het kersverse Gelderse coalitieakkoord dat voorziet in een forse ondersteuning voor initiatieven om de landbouw te verduurzamen.

Het geld

En dat brengt ons bij het geld. Er zijn forse tegenvallers waar het huidige college weinig aan kan doen: kostenstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen (VNOG), tekorten op afvalstoffen heffing, achterstallig onderhoud aan wegen en tekorten bij de jeugdzorg.

Zijn we dan als gemeente armlastig? Nee, helemaal niet. We bezitten een riant reserve, opgebracht door onze inwoners. Wat is er nu op tegen om die gelden op een slimme manier te benutten voor belangrijke maatschappelijke opgaven?

Onze inwoners hebben weinig aan een mooi gevulde balans aan de rechterzijde, terwijl op verschillende terreinen het nodige moet gebeuren en nog staat te gebeuren.

En we zijn niet met deze nieuwe coalitie begonnen om te constateren dat er na de aanneming van het programmaplan in december vorig jaar er vervolgens niets meer extra kan gebeuren.

Ik zou zeggen: dat laten we niet gebeuren!

Met volle snelheid, wind in de zeilen vooruit gaan en onze ambities uit het coalitieprogramma waar maken.

Aan de slag.